

זבול - שבו ירושלים ובית המקדש, ומזבח בנוי, ומיכאל השר הגדול עומד ומקריב עליו קרבן, שנאמר "בנה בניתי בית זבל לך מכון לשבתך עולמים".

ומנלן דאיקרי שמים - דכתיב "הבט משמים וראה מזבל קדשך ותפארתך".

מעון - שבו כיתות של מלאכי השרת, שאומרות שירה בלילה וחשות ביום, מפני כבודן של ישראל, שנאמר "יומם יצוה ה' חסדו ובלילה שירו עמי".

מכון - שבו אוצרות שלג ואוצרות ברד, ועליית טללים רעים, ועליית אגלים, וחדרה של סופה [וסערה], ומערה של קיטור, ודלתותיהן אש, שנאמר "יפתח ה' לך את אוצרו הטוב".

ערבות - שבו צדק, משפט וצדקה, גנזי חיים וגנזי שלום וגנזי ברכה, ונשמתן של צדיקים, ורוחות ונשמות שעתיד להיבראות, וטל שעתיד הקדוש ברוך הוא להחיות בו מתים.

הפיוט בנוי בתים בתים, כל בית במבנה קבוע:

שערי (שם אחד הרקיעים)

.....(תיאור).....

הפתחו ל

ותעל תפילתם (תיאור ה' בשלטו

ברקיע זה, על פי פסוק)

בית ראשון: שמים (פתיחה)

בלולי אש ומים - רש"י בראשית א ח: ויקרא אלהים לרקיע שמים - ..אש ומים, שערבן זה בזה ועשה מהם שמים:

שלש מאות ותשעים כמניין שמים - על פי מסכת דרך ארץ פרק המינין הלכה לא שבחו של הקדוש ברוך הוא, שהוא שליט בעולמו, הוא יחיד אחד, ושמו אחד, והוא שוכן בשלש מאות ותשעים רקיעים, ובכל רקיע ורקיע שמו וכנויו נקוד עליהם,

לחננו יפת פעמים - לתחנוניה של יפת הצעדים - עם ישראל - על פי שיר השירים ז (ב) מה יפו פעמיך בנעלים בבלי חגיגה גמה יפו פעמיך בנעלים בת נדיב. דרש רבא: מאי דכתיב מה יפו

שערי שמים. בלולי אש ומים. שלש מאות ותשעים כמנין שמים. הפתחו לחננו יפת פעמים. ותעל תפלתם אלה השמים: שערי רקיע. בו מאורות התקיע. ומפני זורחים במקומם להשקיע. הפתחו לחננו ים למו הקיע. ותעל תפלתם פני מעביב רקיע: שערי זבול שבו מזבח סבול. והשר מקטיר עליו כמכהן בכרבור. הפתחו לחננו נדחקים לחבור. ותעל תפלתם פני ישב למבור: שערי וילון נכנס ויוצא בנלרון. ומחדש בקר יום מפתחי חלון. הפתחו לחננו מצבחה כאלון. ותעל תפלתם פני דר רום וילון: שערי שחקים שבו רחים שחקים. עומדות וטוחנות מן לצדיקים. הפתחו לחננו זרזים במרחקים. ותעל תפלתם פני מעביב שחקים: שערי מכון. שבו שגנים יתבון. ומערת קיטור וסער בו ישפון. הפתחו לחננו עם לבו יפון. ותעל תפלתם פני דר רום מכון: שערי מעון בו משוררים ישעון. וביום הם חשים לסגור עם ישמעון. הפתחו לחננו למררים ללעון. ותעל תפלתם פני דר רום מעון:

Reader: שערי ערבות. בו ברכות רבות. ונגזי צדקה וחסד וקרל-טובות. הפתחו לחננו פני שרששת אבות. ותעל תפלתם פני רוכב ערבות:

התחינה מבוססת על מאמר חד"ל בחגיגה:

בבלי חגיגה יב:

אמר רבי יהודה: שני רקיעים הן, שנאמר: הן לה' אלהיך השמים ושמי השמים. ריש לקיש אמר: שבעה, ואלו הן: וילון, רקיע, שחקים, זבול, מעון, מכון, ערבות.

וילון - אינו משמש כלום, אלא נכנס שחרית ויוצא ערבית, ומחדש בכל יום מעשה בראשית, שנאמר "הנוטה כדק שמים וימתחם כאהל לשבת".

רקיע - שבו חמה ולבנה כוכבים ומזלות קבועין, שנאמר "ויתן אתם אלהים ברקיע השמים".

שחקים - שבו רחיים עומדות וטוחנות מן לצדיקים, שנאמר "ויצו שחקים ממעל ודלתי שמים פתח וימטר עליהם מן לאכל וגו'".

נוסח הסליחה מאתר "דעת"

בית שביעי – מעון

שבו משוררים ישעון - על פי הגמרא היסודית של הפיוט: **חגיגה יב**: "שבו כיתות של מלאכי השרת, שאומרות שירה בלילה וחשות ביום"

וביום הם חשים – שותקים

לסגל עם ישמעון – כדי שישראל – עם הסגולה יישמע"

למררים ללעון – העם האוכל לענה ומרורים

בית שמיני – ערבות

בו ברכות רבות - על פי הגמרא היסודית של הפיוט: **חגיגה יב**: "ערבות - שבו ... וגנזי ברכה", **וגנזי צדקה וחסד** ... - על פי הגמרא היסודית של הפיוט: "שבו צדק, משפט וצדקה, גנזי חיים וגנזי שלום"

רוכב ערבות – על פי **תהלים סח ה סלו לרכב** **בְּעֶרְבוֹת בְּיָהּ שָׁמוּ רֹדֵף רֹכֵב שָׁמַיִם**, כי כמו שהרוכב מהלך הבהמה כן האל יתברך מסבב הגלגל.

פעמיך בנעלים בת נדיב - כמה נאין רגליהן של ישראל בשעה שעולין לרגל

בית שני: רקיע

בו מאורות התקיע – בו תקועין = קבועים המאורות. על פי הגמרא היסודית של הפיוט: **חגיגה יב**: רקיע - שבו חמה ולבנה כוכבים ומזלות קבועין

במקומם להשקיע – עד השקיעה

ים למו הבקיע – אלה שהקב"ה בקע להם את הים

מעביב רקיע – ה' המעלה עננים (= עבים) בשמים

בית שלישי: זבול

שבו מזבח סבול - על פי הגמרא היסודית של הפיוט: **חגיגה יב**: שבו ירושלים ובית המקדש, ומזבח בנוי,

והשר מקטיר עליו – "ומיכאל השר הגדול עומד ומקריב עליו קרבן"

כמכהו בכרבול – ככהו המכורבל במדיו. על פי **דברי הימים א טו** (כז) וְדוֹד מְכַרְבֵּל בְּמַעֵיל בּוּץ

נדחקים לחיבול - נדחפים לחבלה – בסכנת חיים

ישב למבול – על פי **תהלים כט** (י) ה' לַמַּבּוּל יֵשֵׁב וַיֵּשֶׁב ה' מְלֶךְ לְעוֹלָם:

בית רביעי – וילון

בגיללון – נגלל פנימה והחוצה "גולל אור מפני חשך וחשך מפני אור"

מפתחי חלון – פתחי אור השמים " מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית"

מצבתה כאלון – על פי **ישעיהו פרק ו** כָּאֵלֶּה וְכָאֵלֹן אֲשֶׁר בְּשַׁלְכֶת מִצֵּבֶת בָּם זָרַע קֶדֶשׁ מִצֵּבֶתָהּ: העם בגלות ובמצב לא טוב

דר רום וילון – גר מעל לרקיע הוילון

בית חמישי – שחקים

שבו ריחיים שוחקים - על פי הגמרא היסודית של הפיוט: **חגיגה יב**: שבו ריחיים עומדות וטוחנות מן לצדיקים

זריים במרחקים – מפוזרים בגלות. על פי **ויקרא כו** (ג) וְאֶתְכֶם אֲזַרָּה בְּגוֹיִם וְהִרִיקְתִּי אֲחֵרֵיכֶם תָּרֵב

מעביב שחקים – מעלה עננים (=עבים) על פני השמים

בית שישי – מכון

שבו שלגים יתכון – בו ה' מייצר את השלג – על פי הגמרא היסודית של הפיוט: **חגיגה יב**: "שבו אוצרות שלג ואוצרות ברד"

ומערת קיטור וסער – על פי הגמרא היסודית של הפיוט: **חגיגה יב**: " וחדרה של סופה [וסערה], ומערה של קיטור,"

עם ליבו יכון - עם שליבו צדיק – דומה ל**תהלים ז** וּתְכוֹנֵן צְדִיק וּבָחַן לְבוֹת וּקְלִיּוֹת רִשָׁי: ותכוון צדיק ובוחר לבות - אתה יודע מי

הוא הצדיק שתכוונהו: